

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Késiratokat nem adunk vissza.
Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos pont sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyitlér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)
Telefon-szám: 151.

T. előfizetőinket,

a kiknek az előfizetése október hó végén lejárt, fölkérjük, hogy a megújítás iránt sziveskedjenek mielőbb intézkedni, nehogy a lap küldésében fönnakadás történjék.

As „Aradi Közlöny“-re bármely naptól fogva elő lehet fizetni. Egy hétig ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat a kiadóhivatal.

A nemzet ítélete.

Arad, október 31.

(L. L.) A választások pár kerület kivételével már országszerte végbementek, s a végeredményt a még hátralevők változtatni nem fogják. E választásokban Magyarország népe ítelt, méltóan önmagához. Ítélete bölcs, józan, igazságos. Fényes bizonyossága annak, hogy ezt a népet évezadokra visszamenő politikai nevelése, ősi alkotmányához való hagyományos ragaszkodása a politikai érettségnek olyan magas fokára emelte, amilyen csak nagyra hivatott nemzeteknek sajátja.

Hiába minden kétségbeesett erőlködése a lesujtott ellenzéknek, amely úgy akarja feltüntetni a szabadelvű párt fényes diadalmát, mint ama bizonyos hivatalos presszió, erőszak, vesztegetés eredményét. Végre is ilyen eszközökkel, kortesfogásokkal el lehet hódítani néhány kerületet, de nem lehet meghódítani egy országot. A szabadelvű párt diadala tehát nem a hiva-

talos presszió, nem az erőszak, nem vesztegetés, vagy kortesfogások műve, — ilyet elfogulatlan, józaneszű, őszinte meggyőződésű ember nem is állíthat, — hanem a magyarnemzet akaratának és meggyőződésének hű kifejezése.

A nemzeti akaratnak ebben az impozáns megnyilatkozásában, ha elemezzük, két uralkodó motivumot találunk: egyik az, hogy a nemzet közvéleményét át meghatotta a szabadelvűséghez való rendületlen ragaszkodás; a másik az, hogy a nemzet nagy többsége megunta a meddő közjogi oppozíciót és fenntartás nélkül elfogadja a hatvanhetes közjogi alapot.

A választások eredményében nyilatkozó nemzeti ítélet ellenmondást nem tűrő határozottsággal kifejti a magyar népzömének ezt a szilárd elhatározását, hogy a liberális egyházpolitika nagy vívmányait fenntartani akarja, nemcsak, hanem el van tökéelve, hogy más politikai irányzatot ebben az országban érvényesíteni nem enged, csakis azt, amely a tiszta szabadelvű intézmények fenntartására és a szabadelvű nemzeti állam épületének kiépítésére vállalkozik.

A nemzet ítelt. Ítélete lesujtotta a szabadelvűség adáz ellenit és megtorolta a bűneit mindazoknak, a kik a haladásnak nyíltan utjába állottak, vagy titokban vétkeztek ellene. Pusztító, de egyúttal hatalmas fenntartó erő is nyilvánult ebben az ítéletben, ezenkívül a higgadt megfontolásnak, a politikai judiciumnak valóban bámulatos tisztasága és biztossága.

A magyar választóközönség megmutatta, hogy hű kísérlet minden, ami az ország közvéleményének ítélkezését hamis irányba akarja terelni. Megmutatta, hogy a helyes nyomokat, az igazi irányító eszméket megtalálja a megtévesztés legfurfangosabb manőverei ellenére. — Megmutatta, hogy tisztában van vele, melyik az az út, a melyen Magyarország boldogulását és jövő nagyságát keresni kell. Felismerte a helyes politikai érzék éleslátásával, hogy a liberális politika egyúttal nemzeti politika is.

Ennek a felismeréséből származik az a félre nem magyarázható jelenség, hogy az ország szívében, a legmagyarabb vidékeken mindenütt a liberális kormány párt vitte diadalra jelöltjének zászlóját.

Erdekes, hogy a közjogi ellenzéknek éppen az a frakciója sem misült meg teljesen, amely részint nyíltan, részint titokban a klerikális reakcióval paktált. Es nem kevésbé érdekes, hogy azokon a számra elenyésző helyeken, ahol a klerikális jelölteknek sikerült a diadalt ki-erőszakolniok, ezek a jelöltek többnyire a közjogi alapon álló ellenzék soraiból kerültek ki. Ez a két rokon tünet kétségtelenné teszi, hogy ott, a hol még a közjogi ellenzéknek sikerült megtartania pozícióját, ez csakis a szabadelvűség

As „Aradi Közlöny“ tárczája.

Avar.

— As „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Irta: Szöllősi Zsigmond.

Orák óta hallgattam már a vágató vasut kerekeinek kattogását, s a homályos ablaküvegen át ny néztem a pillanatonként változó vidéket, mintha egy panoráma forgó körképe lenne: egyenest előttem a jelen percz képe, de balról még utána nézhetek az eltűnt rézsietnek, s jobbra elébe vágatok a következő fordulathoz. — Forog a kép körülöttem, egyre forog, látom mindörökké, s mégis fut, rohan előlem minden, — nem látom őket soha többé.

A dübörgő zugástól kifáradt agyamban valami kéba gondolat motoszkál, s a hogy forognak a kerekek, s fut a vonat neki a végtelennek, nem tudok menekülni tőle. Hogy lehet az, hogy a legnagyobb nyugalom is ilyen örületes vágatás? A kocsis sarkába húzódva mosdhatatlanul ülök és mégis futok, rohanok mondhatatlan sebességgel. Látszólagos csak a nyugalom, s mihelyt elakarnám hagyni helyemet, hogy kilépjek a rohanó kocsiból, meg-

érezném, hogy vele viasz engem is az erő, a mely őt ragadja. Es hiába nem mosdulok, hiába maradok a régi helyen, a régi kép eltűnik előlem, a régi világ cserben hagy. — Forog a kép, s hiába ülök egy helyen, ugyanazon nézőablak előtt, a képet, a mely elfordult, nem látom soha többé.

Es a hogy fut a vonat tovább, s tovább, ott kísért agyamban árnyként a gondolat, hogy az élet is csak egy tovatűnő ködkép; hiába szeretném megrögzíteni egy-egy perczét, hiába élek lelkeim egész energiájával ennek az egy képnek, — fut, fut előlem, s bár megmarad minden ise mindörökké, ream nézve elveszett, ninosen soha többé.

Lelkembe villan egy régi kép; valaha régen láttam egy tájat valahol messze, s most mintha újra látnám. Völgykatonon ragadott keresztül a gőzkocsi, melyet körös-körül zöld dombok öveztek; s a domboldalon két oldalt hosszú vonalban fehérén mosolygó házak intgettek: hozott az isten! Rájuk tűzött a tavasz szines napsugára, s szemközt a két város a két domboldalon mintha szeretettel bólogatott volna egymás felé. — Emlékszem e képre, tudom is hol láttam. Oh be más volt akkor. Elmennék megnézni még egyszer, de tudom, idegen lenne, más lenne, — nem lenne

velem már a hangulat, a melylyel néztem. Mert megmarad minden, csak a mi lelkünk világa mulandó; minden örök, csak velünk fut a rohanó élet, s a mi volt, nem lesz soha többé.

Legszebb álmunk elmúlnak, örömkünk bánatra fordul, s szertefoszlik az is és elmúlik, eloszlik minden: az individuum világának relativitása belevész az összeség abszolútágába; a világ megmarad mindörökké, de az én világom nem tér vissza soha többé.

Es eszembe jut mostan egy füzetecske, a melyből esztendődeje mult, hogy elolvastam néhány lapot. Egy fiatal leány naplója volt, a mely graciósus aprólékossággal jegyezte fel minden nap folyását. Erzem most is, mint remegtetett meg akkor valami osodás lész, a hogy e lapokat olvasván a jelennek, a mult peroznek azt a osodálatos megbecsülését láttam. Es elfogott a vágy, bár meg tudnék szabadulni a mulandóság örök gondolatától, bár megörökíttettem volna én is a mult ezer reményét, vágyát, hangulatát és szenvedélyét. Olvasván most a szubjektivitás e nagy epozsát, bizonynyaf újra valóra fordulna, a mi elmúlt és hangulatokat éreznék, boldog lennék, ok nélkül ugyan, merő autoszugesztióból, de azért nem kevésbé igazán. Es lenn-

Feszler Károly Magyarádon,

szőlőbirtokos és borkereskedő.

Ajánlja kitűnő eredeti magyarádi asztali borait hectoliterenként 22, 24, 26 forinttal bérmentve Aradra szállitva. Palaczkboraim raktára: Baumann Benedek, Dürr testvérek, Éles Armin és Fejér Gyula uraknál.

jegyében volt lehetséges. Es ahol az egyházpolitikai ellenzék győzött, ott a közjogi alap ellen való agitációk vesztették el a talajt.

A szabadelvűség hódított tehát és megszilárdult a ragaszkodás a közjogi alaphoz. Ez a két domináló elem lép előtérbe a választások eredményében.

A nemzet ítélete tönkre-verte úgy a szabadelvűség, mint a közjogi alap ellenzékeit és fényes elégtételt szolgáltatott a kormánynak, amely szabadelvű és híven őrzi Deák Ferencz alkotását. Az ellenzék veresége tökéletes, minden frakciója nehéz, egyik-másik halálos sebekből vérezve került ki a választásokból. Keserves lecseke az ellenzék vezető politikusaiknak. Kérdés, fognak-e belőle okulni? Apponyi és Ugron, a nemzeti politika nagy egyedárusai, szomorúan csaldódtan nézhetnek vert seregükre.

De a szabadelvűség nagy diadala a mai kormány népszerűségének is bizonyítéka, amit annak köszön, hogy nem üres szószátyárokból áll, hanem munkás emberekből, a kik immár dolgozhatnak s ennek több hasznát veszik majd az ország és egyes vidékek, mint a meddő rekriminációknak. Munkás emberekből, akik a nemzet érdekében dolgozni akarnak, de akiket eddig Ugron—Apponyi dolgozni nem engedtek.

Bánffy, aki az egyházpolitikai törvények életbe léptetésekor oly államférfiül ügyességet tanusított, aki a korona és az ország közt helyreállította a bizalmat, a millénniumot oly sikeresen rendezte, most a választásokból mint elsőrangú államférfi és a nemzet vezére került ki. Vezére lehet annak a korszaknak, melynek jelszava e fenséges értelmű szó lesz: *munka*. Ki kell építeni ezt a 67-ben újjászületett Magyarországot és erre Bánffy az alkalmas ember. Ő nem kopott miniszterelnöksége alatt, hanem megerősödött.

A Bánffy-kormány, kezében a nemzet felemelő ítéletével, háta mögött egy erős, hatalmas többséggel, komoly akadály nélkül haladhat megkezdett útján, melyen a nemzet elismerése és a korona rendületlen bizalma kíséri. Eddig is méltó volt

arra, hogy a munka miniszteriumán a k neveztessek; most, hogy alkotó munkásságának gátjai ledőltek, betöltheti hivatását egészen. Es kétségtelen, hogy a munkának hivatott emberei, a kiknek arra termelt vezére Bánffy Derső báró, minden nyügtől megszabadulva, duzzadó erővel, gyarapodott alkotó kedvvel fognak belemenni a munka korszakába. Ennek a korszaknak vezérlő eszméje, törekvéseinek magas ideálja a hatvanhetes kiegyezés és a szabadelvűség szilárd alapján felépült egysége, a nemzeti magyarállam.

Az újak és a régiak.

Arad, október 31.

Mint minden harosznak, ennek a most lefolyt választási küzdelemnek is megvannak a maga halottai. Sok jeles, kiváló erő maradt ki a parlamentből, vagy önként visszavonulva a küzdőtérrel, mint Wekerle Sándor, vagy önkéntelenül, mint például Ugron Gábor. Magában a választási harosban a leg súlyosabb veszteséget a nemzeti párt szenvedte, a mely rettenetesen megfogyott és az Ugron-párt; a mely egyszerűen megsemmisült.

Természetesen jöttek az elbukottak helyére az új emberek, tele ambízióval és munkakedvvel. Ki milyen szerepre van hivatva a község első fórumán, az majd elvállik.

A szabadelvű pártból hiányosni fognak: Wekerle Sándor, Andrásy Gyula gróf, Festetics Andor gróf volt miniszterek, Telesky István és Fehér Miklós volt államtitkárok, Jókai Mór, Csernátony, Tisza László, Nikolics Fedor br., Ambrósy Béla br., Hadik Endre gr., Krajtsik Ferencs, Busbach Péter, Pereszé Bóni és Franciscs Norbert. Ezek a szembetűnőbb tagjai a liberális pártnak, a kik hiányosni fognak. Helyettök belépett idáig százezer új ember, a kik közül legismertebb Bedő államtitkár és Batthyány gróf volt fumei kormányzó, Tallián, Lónyay, Radó Kálmán, Fiáth, Kardos, Degenfeld Lajos volt főispánok, Csipkay, Hajdu és Orszag alispánok, Aindinger polgármester, Emmer, Engelmayer Széchenyi bírák, Groiss, Heroseg Ferencs, Werner Gyula, Sándor József, Szócs Pál írók. Szapáry Gyula volt miniszterelnök is

felrevonult a pártja felbomlott. Vele a következő pártonkívüliek maradtak ki: Pongrácz Károly gróf, Gyürki Abrahám gróf, Ernuszt Kelmen, Horváth Gyula, Horváth Lajos, Erreszt János és Hortoványi József.

A nemzeti pártból hiányoznak: Beöthy Akos, Kovács Albert, Bethlen Gábor gr., Bánó József, Bujanovich Sándor, Bornemissa Lajos, Andreászky Gábor br., Aczél Béla br., Aczél Péter, Décsy Zoltán, Bernáth Dezső, Zselénészky Róbert gróf, Molnár Géza, Felsőbüki Nagy István, Issekutz Győző, Ugron Zoltán és Vásárhelyi László.

Az Ugron-párt elesettjei: Ugron Gábor és Ugron Akos, Szederkényi Nándor, és Kun Miklós pártelnökök, Pázmándy Dénes, Hoitsy Pál, Molnár József, Szalay Imre, Szacsay Sándor, Várady Károly, Bartók Lajos, Héviay János, Károlyváry Kálmán, Károly István, Uj ember a pártban, Károlyváry Ádám, az első osztályosok a magyar parlamentben.

A Kossuth-Ferencs pártjából kimaradtak: Uray Imre, Múlek Lajos, Tóth Ernő, Mérey Lajos, Olay Lajos, Kapotsty Jenő, Izsák Dezső, Foraszek Sándor, Nánássy Odön dr. Uj tagjai a pártnak: Györy Elek, Benyovszky Sándor gr. és Pichler Győző, a pártvezér titkárja.

A néppárt.

— Bemutatás. —

A néppárt lapja vezércikkében arra a meglepő felfedezésre jut, hogy *«él az isten és nem csekély fantáziával hirdeti, hogy a néppárt nagy és hatalmas.»* Ehhez csakugyan kell némi fantázia. Hanem az hivatalosan konstataált valóság, hogy a néppártnak, óriási igaztással, czudar eszközökkel, százezrekre menő alkotmányos költségekkel sikerült összesen tizenhat mandátumot kicsikarnia. Eredménynek ez eredmény. Mindenesetre elég arra, hogy a felekezeti gyűlölet dogmáját hirdető fekete reakció a képviselőházban — lejárja magát.

Ha közelebbről megnézzük ezt az eredményt, egy érdekes jelenségre bukkanunk. A tizenhat néppárti képviselő közül tizenkettő a Dunántúlról, a többi pedig a tót vidékekről való. A legtöbbet választotta közülök Zala megye, amelynek kilenc választókerületéből hat néppárti képviselő jut a parlamentbe. Azután Sopron következik, a melynek mind a hat kerülete klerikális ellenzékít választott, közte négy néppárti. Vas megyében

bár még oly hazug az új életre támadt mámor, — mindegy. Mit nekem az igazság! Onzd vagyok, mert ember vagyok, a ki szeretetre, boldogságra vágyik, s odsadnám a világ minden igazságát az Essau tál lecsesjéért, egy osöppnyi, — bár igazság ellenes, bár hazug, csalóka — boldogságért.

Ez a feljegyzés, ez a napló — igaz — alig lenne egyéb hangulatok árjánál, de megvalloam a hangulatokat jobban is ismerem az eseményeknél, a melyek külső dolgok, sokszor és legtöbbször nem magunk irányítjuk folyásukat, emlékeztetések, de nem jellemzők ránk nézve; — míg a hangulatok, a melyek e külső események nyomán lelkünkben szendülnek, egyénileg feltétlen igazak, jellemzők, s valóban az elmúlt események feljegyzésének értékét is egyedül abban tudnám látni, hogy azok utóbb is felkeltik a régi hangulatokat. De mennyi szin kiesik addig belőlük, milyen kevés az, a mi megmarad!

Az események, a melyek perca-percz nyomán váltakoznak végtelenül változatosak: a hangulatok, a melyek nyomukban kelnek, — legtöbbszörnél legalább — szük körben mozognak, vissza-visszatérnek, ezerszer megismétlődnek. Valahogy úgy, mint a hogy ön igen tisztelt Kisasszonyom ragyogó művészettel eljátszik ezer féle dalt, vigat, pajkosat, ujjongót csakugy, mint az ábrándosan mélt, avagy sirva szokogót, de ha egymagának játszik, az éj némaságában ennen lelkébe elmerülve, elveszejtve maga körül az egész világot, keze lassan, öntudatlan végigfut a billentyűkön, s viharozva sendül fel mindannyiszor egy oco-

dálatos, lelket megrezgető hangáradat, mely azután alább-alább hagy, s elhal halkán, osöndesen, mint a hogy elhalnak képzelet születte ábrándjaink mind-mind. Ugy törnek fel ezek a hangok viharozva, sirva és kacagva igaz érséseink nyomán a szívünk mélyéből és elhalnak asután udvarias, osöndes egyhanguságban, mint mikor köszönyt erőltetve magunkra megtagadjuk azt is, hogy éreztünk, hogy van szívünk és az dobog, — hogy vágyaink, reményeink, ábrándjaink vannak.

Szegény bolond szív! Pedig hiszen csak muzsika az egész és a ki megérti — igaz nagyon kevesen, mert ez nehezebb tudás a Wagner muzsikájánál — a ki megérti, az nem marad tőle érintetlen, megilletlenül; a kik pedig nem értik — ezersen és ezersen — istenem mit törődik aszal a művész, a ki csak ebben a muzsikában él igazán.

A lelkünket megérintő események és a művész keze között, a ki hangszerén játszik hasonlatosságot felfedezni, — kissé bizar gondolat. És mégis... Egész életünk sem egyéb egy nagy zeneműnél. Zenemű, a melynek alapötöusa valami végeszakadhatatlan, örök vágyakozás valamely ábrándkép, ideál után, a melynek arosa ezerszer változik máról-holnapra, s örök csak a vágyodás utána. Es ha vigan, ha összetörve, mindent és semmit sem remélve, a dallam sokogó mélységeiben és kacagó magasztalokon mindig ugyan az: végtelen vágyakozás a boldogság után; lassan rákövetkező lemondás mindenről.

Valóban — kopottabb mondás az utféli koldusnál — az ember lelke muzsika. Tudó-

sok, s a kik annak hiszitek magatokat, ne kekesseitek, mi a lélek, vak a ti szemetek annak a fényességnek meglátásához, béna az agyatok megismeréséhez; — hanem ha egyszer születni fog egy nagy zeneköltő, a ki dalba, zenébe tudja önteni azt, a mi a pósta megérezett: „az ember tragédiáját,“ ez a hatalmas koncepció, ez lesz az emberi lélek.

Egy Wagner operát néztem egyszer végig. Hallgattam a végeszakadatlan dallamokat és lassan megragadta figyelmemet az az egy az örökkön megújuló, mindig visszatérő, a mely a hangserek váltakozó sokaságán megmeg újra felhangzott — és a méla fuvolaszó viharzó hegedű, a hangos szavu kürt és magába mertülő, komor orgona szó ezer hangulattal bugta zengette és viharozta ugyanast az egy szót ugyanast az egy gondolatot, örök egyhangusággal és mégis örök változatosággal.

Es ha muzsika az emberi lélek, akkor bizonyonnyal ez a wagneri muzsika jellemzi legélesebben a mi napjaink embereinek lelkét, a melyre ezer és ezer külső benyomás hat, s a melynek hangulatai mégis olyan igen nagyon állandóak, annyiszor visszatérők. Az örömlünkben is van a keserűség egy csöppje, s a fájdalomban is találunk valamelyes pervers gyönyörűséget; szeretnénk erősek egészségesek lenni, mint a milyeneknek a szóbeszéd és irások elődeink lelkét és testét festik, de azért kéjelgünk betegesernyadságunkban, s ha igazán arra kerülne a sor, aligha adnók az óhajtott egészséges józanágért a mi morbidezünket, a mi beteg, de örökkön vib-

két mandátumot hódított el a néppárt, Győrben és Nyitraján egyet-egyét. A Dunántul nagy városai közül Nagykanizsán, Sombathelyen, Zala-Egerszegen és Székesfehérvárott, (a mely revizionista függetlenségét választott) győzött a klerikális reakció. Erdekes, hogy Fehérmegyében, a Zichyek főlegében egy kezűvel jutott a néppárt. A legérdekesebb azonban — s ezt örvendetes elégtelleg jegyezzük fel — hogy a tiszta magyar vidékeket nem tudta inficiálni a néppárt miázmája és nem volt elég a bűnös bujtogatás, a brutális terrorizmus, hogy csak egyetlen alföldi kerületet is meghódíthasson Zichy Nándor fekete armádjája. Az országban egészen a határszéle az a „hódítás”, a mivel a „nagy és hatalmas” néppárt dicsekszik, még pedig arra a határszéle amely legközelebb esik Bécshez és Stájerországhoz.

Világos ebből, hogy főképpen honnan nyeri a néppárt az ő táplálékát, éltető erejét. Az a felekezeti reakció, a mely most Bécsben és Ausztria legkatolikusabb részeiben uralmas orgiát, az bocsátotta át a mételeyt, Magyarországnak azokra a vidékeire a melyeket legközelebb ért. Világos, hogy idegen import a néppárt, s a magyar emberek teste lelke irtózik tőle. A hol ezelőtt tiz osztódással az antiszemitizmus légerősebb volt, ezt támad most ez a vízmosó ürület új név alatt. És valamint ezelőtt tiz évvel nem bírt erősebb gyökeret verni, úgy most sem terjedhet tovább, mint odáig, a hol Bécs fertőző hatása végződik és a fajmagyarság hatalmas ellenállás kezdődik. Ezt az igazságot fényesen demonstrálja az a tizenhat kerület, a mely megbélyegezte magát, mikor a fekete reakciót besegítette a képviselőházba. És a tiz év elől való példa még egyet bizonyít. Akkor úgy állott a dolog, hogy míg az antiszemitizmusnak csak két prófétája ült a törvényhozában, addig komikus volt a dolog, de később veszedelmes lett. Mikor aztán tizenhárom antiszemita került be a képviselőházba, akkor már — csak komikus volt. Az antiszemitizmus járványa kitombolta magát benn a parlamentben és aztán, szinte észrevétlenül megsemmült. Szakasztott ez lesz a néppárt sorsa is. Az a tizenhat ur, ismétéljük, éppen elég arra, hogy a „nagy és hatalmas” párt lejárja magát.

A napilapok közül a legkomikusabb papiros a néppárti Alkotmány nyomja. Ez a naponként megjelenő förmedvény azonban még ezt sem érdemi meg. Nincs az a durva papendekli, a mely méltó volna ennek a lapnak az örvongéseiből, minden kritikán aluli gyalázatos handabandához.

Az Alkotmány legutóbb egy felhívással áldozt az olvasóinak.

Ebben a felhívásban felkéri a lap barátjait (ezek alatt valószínűleg kapucinusokat ért!) és a néppárt híveit, hogy a liberális párt erőszakos-

kodásairól és választási visszaéléseiről jegyzőkönyvet készítsenek, azt tanácskál hitelesítsék, és küldjék be hozzá, ő majd lefordíttatja német és francia és olasz nyelvre, mert a egész művelt világnak tudomására akarja hozni. A felhívás így végződik:

„Pár hét múlva a külföldet elárastjuk a lefolyt választási gyalázatoságok leírásával, és kiszolgáltatjuk a magyar liberálisnak Európa bámulatának és — megvetésének.

Az «Alkotmány szerkesztőse».

A ki ilyenre képes vetemedni, az vagy kényszerzubbonyt, vagy korbácsot érdemel. Mert itt már nem a politikai antagonizmus, hanem az elkeseredés, hanem a hitványosság vagy örvongés vezeti a tollat.

És ne gondolja a néppárti Alkotmány, hogy a mi felháborodásunkat a rettegés idézi elő. Nincs az a nyolcz gimnazialis osztrájt elvégzett gölya-jogász, a ki ne látná be, hogy ezzel a néppárt csak a maga gyalázatára tör a külföld előtt. Mert az a művelt külföld igazán művelt és nem bigott, az a külföld undorral fog elfordulni ettől a vádaskodótól, a ki idegen előtt a saját nemzetére dobálja a sarat akkor, midőn ennek a nemzetnek a nagysága előtt az egész világ műveltnépei meghajtották a lobogót!

S hogy egy perczig se legyen e fölött az Alkotmány kétségben, még mi szóljuk föl, csak rajta! hirdesse minden nyelven a választási visszaéléseket, de ne feledkezzen meg a néppárt garázdálkodásairól sem! És vegye be ebbe a vádiratba mindenekelőtt azt a hirt, melyet ő maga, az Alkotmány, saját, tegnap megjelent számában ad tudtul a mely szó szerint a következőképen hangzik:

„Kápolna. Poroszolt Kálmán (szabadlevél) 961. szavazata ellenében. Okolicsányi László revizionista 1168 szavazattal győzött. A revizionista elleneseket a papok és az egri érsek gazdasági tiszteifanatizálták. A papok asszesszörököt prédikáltak Poroszolt ellen, az érsek kiuradalmi tisztek pedig a börtönbe zárták a papokat.”

Ismétéljük, mikor az Alkotmány gyalázkodni akar, első sorban ne feledkezzen meg — önmagáról!

IDŐJÁRÁS.

Légyonás: reggel 7 órakor 761.4 milliméter, délután 3 órakor 761.4 milliméter. Hőmérséklet: reggel 7 órakor 0° + 12.6, délután 3 órakor 0° + 14.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. l. délután 3 órakor DK. 2. Felhőzet: reggel borult, délután többnyire borult. Csapadék az előbbi 24 órában: 4 milliméter.

A kortesnapokból

— Alkalmi. —

Soha még annyira képviselőjelölt nem volt Magyarországon, mint most. Az ember szinte szégyenli, ha nem volt — jelölt.

Egy ilyen kétségbeesett jelölt, a ki végigmászta a mandátum-osztogató klubokat és jelölt-üres kerületeket, fáradtan beöngött a hosszú keresztes egy kávéházba.

— Parancsol? — libeg elébe a pinczer.

— Kerületet, — sőt hajtsa vissza a vendég.

— Habbal vagy hab nélkül?

— Ellenjelölt nélkül, — felelt a szórakozott vendég.

Egy szomszédmegyei község, deputációt küldött föl a szeretett képviselőjelölt urhoz, hogy neki a mandátumot foijánják. A jelölt ur természetesen meghívta a küldöttséget az «Angol Királyné» egy külön szeparéjába reggeli lakomára. Haza jön a deputáció, kérdezik Nagy Kalapu Pétert.

— Igaz, hogy az Anglis királynénél vendégeskedtek?

— De igazán!

— Oszt mit adott enni?

— Itt van róla a menü lap (menüt akart mondani Péter.)

— Hogy futta a királyné?

— Nem mutatta magát, de a végén stanicus cukrot ágyasztak a fényes asztalra. Minden kis cukron rajta volt a képe. Nézd csak!

Hát uramfia! — Kéry Klárka volt.

Igy lett a népszínház kis divájából angol királyné.

Az sem volt rossz, a mi Tápén történt. Ott az agrár-bank igazgatója, E ny e d i Lukács állott szemben As b o t h Jenővel az atletikai-klub igazgatójával. A két jelölt sűrűn váltott sürgönyt. Mig E ny e d i az Agrár-banktól kért 40,000 frtot, addig As b o t h ujjabb és ujjabb athletikert sürgönyözött. Minden kortes atól sürögött, hogy az athleták párbajra hívják; az athleták pedig, hogy Lukács választóinak nézik és — 10 frtot nyomnak a markukba a vokcaikért.

Nagy ménkü beszédet mondott Polónyi Géza egy magyar városban, különösen a kormányparti jelöltre szedte le a keresztvizet.

— Ez az igaz magyar, jegyezték meg a hívek.

Aztán nagy küldöttséggel kísérték ki a vasútra, a hol — óh, látum — találkozt a kormányparti jelölttel, a kit Polónyi megölet s megcsókolt.

Az atyafiaknak leest az álluk s a népítélet Polónyira ez ölelés folytán ez volt:

— H a z a á r u l ó!

ráló, hangulatokat megérező, elnyűt idegszerzetünket. Mert nem tud bennünket kielégíteni semmi; a vágyainkban élünk, a vágyódás valami után, a mi végre le tudná esztani a lelkünket, az agyvelünk vergődését, ez a mi örök hangulatunk, a mely megérez, ez a mi örök hangulatok változatos sokaságában mint a méla füvölászó, a lelket megrázó, viharzó hegedű, a hangos szavú kürt, s a magába merülő, kihívásra hívó komor orgonaszó, — örök változatosággal és mégis örök egyhangúsággal.

Es az örökön visszatérő senemetivum reseg a lelkemben, a hogy most itt ülök naplómról gondolkodván. Azok a hangulatok, azok a gondolatok, azok a képek tolnak sorra elélem, a melyeket hosszú évek óta mindig látok, mindig éresek. És a mikor ezt az örök megismérlődést, ezt az örök körfolyamot látom a mely a „nincs új a nap alatt” bölcs elvét példázta, önkénytelen is azt kérdem: érdemes-e azért végigvárni a hosszú opera végét, hogy a mit hallottunk sison, dabon és nádi hegedűn, azt meghallgassuk. — Mit tudom én — talán hárfán is még. — Más lesz a reggés, de a dal ugyanaz. És ha még oly szép lenne is, elhangzik, elmúlik és elvész a nyoma is, mint az elűtült hullámnak?

Elmúlik minden, — ez a fatalista gondolat kísért minden eszménben, minden gondolatunkban. Elmúlik minden. az öröm, a bánat, a szeretet és gyűlölet, a mámor és a józanság, — és érdemes-e akkor örülni és érdemes-e törődni a fájdalommal, van-e ok szerelni és van-e okunk gyűlölni, érdemes-e ke-

ressni a mámort s érdemes-e józanul keresni a dolgok rendjét, a mikor mulandó minden és csak az elmúlás örök.

Es itt a kegyetlen ellentét, a mely lehetlenné teszi a modern ember lelkének harmóniáját és nyugalomát: a gyűlölet, a hiábelvőség és a hirtelenség egyfajta, a másfél mégis az örök vágyódás a boldogság, a megnyugvás, a kielégülés után. Es a két ellentét közt nincs kiegyenlítődség, bármelyik uralkodik a lelken, ellene tör a másik, s ez a küzdelem, ez a vergődés a modern lélek tragédiája.

Elmúlik, eloszlik a szeretet, — érdemes-e hát akkor a szeretetért küzdelem, érdemes-e a vele járó fájdalmakat elviselnem, mikor a kit ma szeretek és a ki ma szeret, holnap talán már elfordul tőlem.

A ma ítélet vet a tegnapi és eljő majd a holnap is és eloszlik, elvész, párává foszlik, semmivé lesz a ma minden öröme és minden szenvedése is.

Egy arszkép villan elémbé, mintha valóságban látnám; ragyogóan szép leánynak képe, a mely csak sejteni azt, a mi való volt és az talán ma is. — Nézem, nézem azt a képet, s lassan mintha életre kapna, látom újra, a mint láttam két esztendő előtt a szivárványos két szemét, hallom a hangját és látom és hallok azt az ezer keserűséggel és ezer hangulattal teli multat, a melyben együtt éltünk egy-két napig. — Színeken, hangulatokban gazdagon, úde frisséggel villan elem egy-egy kép, egy-egy toszlánya a multnak, mintha benne élnék most is, ám ezer

eseményét nem értem immár, ezer hangulatom veszett el rám néve örökre.

Barátok voltunk — egy hétig sőt azontúl is egy kicsit. Egykor vagyonos, előkelő vidéki családunk leánya, akkoron már szegény, négy fal közé zárt pesti leány, — szép gye penészvirág. Tizennyolcos éves volt, szép volt és úgy tudta, úgy érezte, hogy joga van a boldogsághoz. A boldogsághoz, a melyet a tizennyolcos év úgy hív; hogy — szerelem. — Es a négy fal töres fojtó melegében fakadt a bimbó időnek előtte: beleszeretett az első férfi emberbe, s ki közelébe került, simponált neki azszal, hogy — nem törődött vele.

Penészvirág áldozata lett a hiúságának. Osodálatos egy szerelem volt az; superlativus minden szenvedélynek, s ha olvasom kétségbeesést teljes levelét, szemembe szökik a köny most is, hogy annak így kellett lennie. Mily nagy volt ez a szerelem, mennyire érezte az a leány a boldogtalanságot! Kolostorról, hájáról álmodott, más menekülése nincsen, — gondolá, — mikor látta, hogy hasztalan, hiába minden.

Es aztán... Aztán, — hiszen így volt az jól — elmúlt minden. — Az én szerelemem naiv leánykám nem látam két esztendőig, míg egy napon a népszínház körében fedezte fel kutató látóövem, lenge bajader ruhában, táncot lejtve kifosztott arccal s mindenkinek szóló mosolylyal. Szép volt most is, de már nem a régi, a ki könyvtől nedves szemmel mesélte: „szeretem, szeretem”, — nem az a régi, a ki kacagva, zokogva táncolt előt-

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 1. —

Száraz. — Enyhe.

HIREK.

Arad, november 1.

Vonatok indulása		Vonatok érkezése	
ARADRÓL:		ARADRA:	
Budapestre gyv. reg.	8.18	Budapestről svv. reg.	8.05
" svv. de.	11.30	" svv. du.	8.55
" tv. du.	9.56	" gyv. este	8.52
" svv. este	8.35	Csabáról (péntek) reg.	7.—
Csabára (péntek) de.	12.—	Szolnokról tv. reg.	9.10
Szolnokra vv. reg.	5.10	" svv. este	8.47
Tövisre svv. reg.	6.30	Tövisről vv. reg.	6.54
" svv. du.	4.30	" gyv. reg.	8.08
" gyv. este	7.02	" tv. de.	10.50
Seborsinra vv. du.	2.30	" svv. este	8.55
Temesvárra svv. reg.	6.20	Radnáról tv. du.	8.12
" svv. de.	11.35	Temesvárról vv. de.	10.48
" vv. du.	5.—	" svv. du.	8.44
Szegedre svv. reg.	4.45	" svv. este	10.55
" svv. de.	3.46	Szegedről svv. de.	8.45
" vv. du.	4.10	" svv. este	6.42
M.-Halmágyra svv. reg.	6.35	" svv. éjjel	10.25
" svv. de.	11.55	M.-Halmágyról svv. de.	8.08
" svv. du.	4.50	" vv. de.	11.05
M.-Hegyesre vv. du.	2.30	" svv. este	6.34
		M.-Hegyesről vv. du.	12.50

November 1. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Minden-szentek. — Protestáns naptár: Minden-szentek. — Görög-keleti naptár (október 29.): Art. — A nap két óra 46 perceskor, nyugszik 4 óra 41 perceskor. A hold két óra 51 perceskor, nyugszik 2 óra 58 perceskor.

November 2. Hétfő. Róm. kath. naptár: Halottak emléke. — Protestáns naptár: Halottak emléke. — Görög-keleti naptár (október 21.): Hilarion. — A nap két óra 48 perceskor, nyugszik 4 óra 39 perceskor. — A hold két óra 14 perceskor, nyugszik 8 óra 18 perceskor.

November 3. Aradváros rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

November 8. Az aradi korcsolyás egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kasszinó.)

Szabadságharuzi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyv-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hír. Szathmáry Gyula kir. tanácsos, alispán tegnap este tért haza Budapestről, hol hivatalos elfoglaltságban egy napot töltött.

— Kitüntetett aradi kiállítók. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter mint az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke által jóváhagyott jury-szabályzat értelmében, a diszoklevél, mint legmagasabb kitüntetés a jelenkori csoportok azon legkiválóbb kiállítóinak ítélhető meg, akik a tudomány, művészet, irodalom, népnevelés, a

tem, a mikor azt mondtam: szeret ő is téged. Ez a szépség, ez a mosoly elmúlt és elmúlt a szerelem, a fájdalom is régen, el talán az emlékezés is arról, hogy valamikor szeretett is bolondos szívvel, meggondolatlanul, ostobán... Elmúlt, csak én emlékezem róla; töredezettséget látok, hangulatokat érzek, amelyek hirtelen megszakadnak és hiába keresem okukat, hasztalan gondolkozom, mi volt a folytatásunk, eltűnik előlem a kép, s üres, üres minden. Apróra emlékszem minden eseményre, ami történt és mégis idegen a történet, ismeretlenek az emberi előttem. Es nem értem, nem értem őket és nem magamat sem többé. Elmúlt, elveszett, nincs többé.

Es el fog mulni a ma öröme, a ma szenvedése is és hasztalan gondolkozom majd rólok esztendőnk múltával, nem fogom megtalálni többé a ma hangulatát, nem fogom megtalálni többé a ma hangulatát, nem fogom megérteni egyetlen szavát sem a manak. Es érdekes-e akkor megörögzíteni az elfutó pillanatot, érdemes-e feljegyezni nap-nap után a tűző perces hangulatait, a váltakozó eseményeket?

Nem, eltűnik, eloszlik minden, — hadd tűnjék, hadd oszoljon is el. Fedje be szívó homokkal a ma a tegnapi, borítsa fátylát a mára a holnap, s feledjük el azt is az elkövetkezendő napért és ne idézzük emléktünkbe a múltat, mert idegen világ az, akárha nem is min magunk éltünk volna benne, — mienk csak a ma, a mindig változó és mindig örök ma, a mely jó és továbbtűnik, a mely ezer örömmel és ezer szenvedéllyel remzgteti meg

közművelődés és az anyagi jólét emelése, a hazai ipar és földművelés fejlesztése körül országos érdemeket szereztek. A diszoklevelek száma a 100-at meg nem haladhatja; azok odaitélése a csoport-juryk javaslatára a jurytanácsot illeti meg. Ilyen legmagasabb kitüntetést kapott, mint a tegnap érkezett hivatalos lapból örömmel olvassuk, a Weitzler János gép, wagongyár és vasöntöde részvénytársaság, Aradon, a melynek kiállítása nagy és méltó feltűnést keltett. A kereskedelemügyi miniszter hasonlóképp 100 darabban állapította meg az állami aranyérmek számát. Ebből a második nagy kitüntetésből is jutott egy Aradnak: a paulis-baracska-i szőlőművek szövetkezetét érte a szép kitüntetés, a melyhez mi is gratulálunk.

— Rendkívüli közgyűlés a városnál. Arad sz. kir. város törvényhatóságának közgyűlését 1896. évi november hó 3-án d. u. 4 órakor tartandó rendkívüli ülésre ezennel összehívom. Tárny: Ganz és társa özég kérvénye a földalatti villamosvezetéknek az asphalt járdák alatt való elhelyezhetése iránt. Arad, 1896. évi október hó 31-én. Fábrián, László főispán.

— Az aradi villanyvilágítási telep már majdnem teljesen felkészülve várja a világító dinamogépek felállítását, mely értesüléseink szerint a legrövidebb idő alatt mezfog történni, mihielyt a két darab, egyenkint 100,000 Wattos gép, melyek a kiállítás tartama alatt a kiállítás korzóját világították, a kiállítás területéről elvihető lesz. Olvasóinknak bizonyára feltűnt a kiállítási gépcsernokban elhelyezett kétjórési gép a Ganz és társa özég emelvényes márvány-kapcsoló táblája közelében, melyek ugy a magyar elektrotechnikai iparnak, mint gyorsjárású gőzgépek tökéletes szerkezeténél fogva a magyar gépgyártásnak büszkeségei gyanánt említendőek. Mint értesültünk, a föld alatti kabelfezetékek lerakását már szerdán kezdik meg a budapesti Ganz és társa gyárnak e özébből Aradra érkezett szakemberei s mindazok, kik már ez alkalommal rendelik meg a házi installációkat, a házak homlokzatáig terjedő földalatti csatlakozó vezetékkekhez ingyen fognak juthatni. A világítás még december havában, mindenesetre azonban jóval a karácsonyi ünnepek előtt veszi kezdetét s azon számos kereskedő, akik a villanyvilágítást már mostanában megrendelték, az ünnepi kirakatok ragyó-

és viharostatja szívónket, mindig új és mindig régi, ezer problémával terhes és mégis világos érthető.

Es a ma tölti be mindég a szívemet, agyam erről szövi álmait, de papirra nem vetem ezeket az álmokat, mert eljő majd a felébredés — a holnap a mára — amely immár józanul látja az arányokat, s amit ma szépségnek, lelket megkapónak, nemesnek láttál álmodban, nevetséges torznak fogja mutatni. Es miért ölném meg így álmaimat, miért törném meg a varázslatot, a mikor oly jó álmodni.

El sem kezdtem még és bezárom hát ime naplómat. Későn fogtam ehhez nagyon; amikor a szívünk, a lelkünk az elmulás keserű filozófiájában leli már megnyugvását akkor a futó nap eseményeinek tiszavirágait nem becsülheti annyira, hogy örökvoltukban higgyen, hogy megörökítésükért fáfadjon.

Pedig oly szép az a tiszavirág, a mely színt és, ragyogást vet a sivar napokra, az avar homokra, amebefut köröskörül mindent. Ha hitet tudna valaki belénk önteni, hogy van valami, ami nem elmulandó, amiért küzdeni, fáradni érdemes, ha hinni tudnánk abban, hogy szeretet, szerelem, mámor és igazság, amelyek elmúltak, feltámadnak, új életre kelnek ismét, ha hinni tudnánk a feltámadásban és nem tudnók, hogy az csak szép mese... Ha hinni tudnánk...

De napok jönnek, napok mulnak és örök csak az enyészet, a homok, amely elföd mindent, mindent...

gó világítását ezen, Aradon még teljesen új és nagy feltűnést keltő módon fogja eszközölhetni.

— Katonai előléptetések. A hivatalos lap tegnapi száma közli a novemberi előléptetéseket, a melyben az aradi helyőrség számos tagjának és több ismerősnek nevét találjuk. Igy a csász. és kir. 38-ik gyalogezredben Humitia János százados őrnaggyá lépett elő s áthelyeztetett a br. Schöntfeld nevét viselő 82-ik gyalogezredhez; Masuth István százados tanári minőségben a községi alreáliskolához vezényeltetett; II oszt. százados lett: Pabst Ferenc főhadnagy; főhadnagyk lettek Dürfeld József br. és Dubinievich József hadnagyk; hadnagyk lettek Calveti Dárus, Wittauschek Lejos, Schlechta Gusztáv és Cserny Géza tiszthelyettesek. A csász. és kir. 3-ik huszárezredben I. oszt. századosok lettek Demar Lipót és Orell Henrik II. oszt. századosok; I. oszt. százados Mike Kelemen gróf főhadnagy; hadnagyk szelesztei Selesky István és Pauer János tiszthelyettesek. A honvéd gyalogságnál Antal Imre hadnagy főhadnaggyá lépett elő, továbbá Serégely Dezső és Kelemen Gyula hadnagyk; hadnagyká lettek: Urhelyi Antal, Haby Zoltán és Ortner Sándor tiszthelyettesek. Ugyancsak a 8-ik honvéd gyalogezredhez főorvosokká nevezettek ki: dr. Fischer József, dr. Stern Béla és dr. Deutch; a 3 honvéd huszár ezrednél Csécsi Nagy Imre az I. honvéd dandárhoz II. osztályú százados és Markovits Iván a 3 huszárezredhez hadnaggyá nevezettek ki. Kisruskai Cserépy Arpád a marosvásárhelyi 9. huszárezredhez II. osztályú százados lépett elő. A csendőrségnél Jurcsák Géza hadnagy főhadnaggyá lépett elő. Végül Kreyczi tüzérfőhadnagyt, a dandárparancsnok segédtisztjét, századosá léptette elő a király.

— Aradvármegye központi választmánya tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartott az alispáni irodában a Budapestben időző alispán helyett Dálnoki Nagy Lajos főjegyző elnöklése alatt. A választmálynak az október 28-iki képviselőválasztások eredményét jelentették be a választási elnökök s e bejelentések egyszerű tudomásul vétele is volt az ülés egyedüli tárgya.

— A vízvezeték. Ülése volt tegnap délután a vízjogi bizottságnak Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklése alatt, melyen tárgyalás alá került a vízvezetéki vállalatnak bejelentése, hogy november 1-től a vizet folytonosan szolgáltatja s kéri, hogy a közönség hirdetésményileg értesíttessék, miszerint akik a vizet igénybe akarják venni, a vállalatnál ezt bejelentésük, mert ók órákat állítanak fel az egyes házakban. A bizottság a közönség érdekeinek megfelelőleg határozta el intézkedni a kérelem felett.

— A csatornamű felülvizsgálása. A közgyűlés tudvalevőleg felterjesztésében kérte a minisztert, hogy az aradi csatornaművet vizsgálta meg, hogy az minden tekintetben megfelelő-e a kívánt czél elérésére. E felterjesztés folytán a felülvizgálat november hó 4-én tartatik meg, melynek eszközzésére a miniszter Farkas Kálmán királyi főmérnököt jelölte ki. A tanács ennél fogva utasította a mérnöki hivatalt, hogy a még szükséges teendőket a felülvizgálat előtt haladéktalanul foganatosítsa.

— Takarékpénztári palota. A kik ismerték az aradi első takarékpénztár ódon, régi helyiségeit — és ugyan ki ne ismerte volna azokat — nagy meglepetéssel láthatják most, hogy ez a jónévű, legrégibb pénzintézetünk ugyancsak kibontogatta a szárnyát s olyan palotát szerzett magának, a mely különösen balsó berendezésénél fogva, a fővárosba is bizvást beillenek. Holnap már az új helyiségben fogadja

ügyfeleit a pénzügyintézet, abban a fényes lokalitásban, a mely szinte páratlanul álló luxusnak tetszik egy ilyen komoly, öreg bankhoz. De hát haladnia kell a korrallal a külsőségekben is. Ez a modern, díszes külső bizonyára csak hasznára lesz az intézetnek. Pompás, széles lépcsőház vezet az emeletbe s ennek végén nyílnak a nagy szárnyas ajtók jobbra és balra. Van egy óriási terme, hol a tisztviselők dolgoznak, több kisebb terem, a vezérigazgató hivatalosobája, az igazgatóság nagy gyűlésterme s a közgyűlési terem, melyek valamennyien feltűnő jó ízléssel s rendkívül elegánsan vannak berendezve. Különösen kedves az igazgatóság gyűlésterme, a mely bármelyik előkelő szalonnal versenyezhet. Azt is érdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy az új palota, a melyet néhai Jirassék Lajos tervei alapján Taba Kovits Emil műépítész alakítottatott át, élénk bizonyága az aradi ipar haladott voltának is. Minden legapróbb tárgy és butor helybeli iparosok műhelyéből került ki. A rácsokat és a butorok egy részét Reinhard Fülöp, a rendkívül ízléses szalon-berendezést Lengyel Lőrincz és fia, a kályhákat Balogh helybeli öreg készítette, sőt még a gáz- és villany-lámpák is helybeliek. Szabó Albert üzletéből valók. Az új palotát a takaréktár igazgatósága kedélyes lakomával avatta fel, melyen lelkes (köszöntőket mondotak az intézetre, annak áldozatkész igazgatóságára, ügybuzgó vezérigazgatójára, Ottoberg Tivadarrá, Nikodem János, Domány József, Tedeschi Viktor, Hann Alajos igazgatókra, Eckhardt Edére, Zöldy Jenőre, valamint az egész tisztikarra. Kívánjuk, hogy az aradi első takarékpénztár jól érezze magát a kényelmes új palotában s ebben a modern helyiségben továbbra is erősüljön régi szilárdsága, kérdéseit hártsa.

— **Diszokmány átadása.** Lapunkban annak idején említve volt, hogy az országos magyar izraelita tanítóegyesület Neumann Füst Mária urnót, a helybeli izr. jótékonyegyesületnek az emberbaráti tények terén magának oly kiváló érdemeket szerzett elnökét július 5-iki diszgyűlésében az egyet tiszteletbeli tagjának választotta meg. Az erről szóló okmány a napokban érkezett le Rosenber Lipót hitközségi főjegyzőhöz, ki az egyeteltől nyert megbízásának tegnap tett eleget, midőn az izr. tanítóegyesület p. Neumann Armin, Szilágyi Albert, Grünbaum Miksa, Bokstein Mór, Városov Malvin, Beinitz Anna, Iritz Gizella és Schatelsz Irén tagokból alakított küldöttség élén a kitüntetett urnókat átadta. A küldöttség vezetője: Rosenber Lipót szép szavakban üdvözölte az országos izr. tanítóegyesület nevében Neumanné urnót, lelkes szavakban válaszolva azon kitűnő érdemekre, a melyek által a nevezett egyesület ezen határozatánál indíttatva volt. Neumanné Füst Mária urnó meghatottan mondott köszönetet, szép beszédében különösen kiemelve, hogy élte legszebb órájának mindenkor a jó gyakorlatát tekintette.

Az átnyújtott okmány szövege a következő: „Az országos magyar izr. tanítóegyesület 1896. évi július 5. napján tartott közgyűlésében nagyságos Neumann Füst Mária urnót Aradon, hazánk oktatás nevelésügye terén szerzett kiváló érdemeinek elismerése tekintetéből tiszteletbeli tagul megválasztá. Miről jelen okmány kiállított és O Nagyságának neve állandó emlékül az egyesület diszkönyvébe igattatott. Az országos, magyar izr. tanító egyesület nevében: Kornfeld Gyula, elnök, Reif Jakab, alelnök, Csukási Fülöp alelnök, Morgestern J. titkár.”

— **Föriss Pista emlékezete.** A szintársulat tagjai hétfőn rójjá le kegyeletét Főriss Pista

elhalt pályatársa iránt. A társulat tagjai délután 2 órakor indulnak a színházról a temetőbe és ott a következőkben rójjá le kegyeletét feledhetlen társa iránt. I. Költemény szavalja és írta ez alkalomra Tompa Kálmán. II. Gyászének a társulat tagjai által Balogh karnagy vezetésével. III. Alkalmi óda. Irta és szavalja Hrabovszky Lajos. IV. Bács Károly leteszi a társulat koszorúját beszéd kíséretében. V. Rónaszék Gusztáv leteszi a vigszínházi tagok koszorúját. VI. Gyászének. A szintársulat ez uton hívja meg az elhunyt rokonait, barátait, hogy a kegyeletben részt vegyenek. A sir a temető nyugoti részén, az ujonnan becsatolt hátsó terület közepén van; a hant felett egy fehér márványból készült, tört oszlop emelkedik, melyet a megboldogult édes anyja emeltetett.

— **Deák Lajos dr. aradi ügyvédi irodáját** Budapestre helyezte át. Tiszteletére barátai az este bankettet rendeztek a Kánya-féle sör-csarnokban.

— **A Krivaboral ut.** A krivaborai földkehez vezető ut kihalásának ügyében Vajassy Lajos gazdasági tanácsnok megidézte azon feleket, kiknek földén a kérdéses ut keresztül menne, hogy a feltételek felett tanácskozzanak. A felek semmiféle akadályt nem gördítettek azon határozat elé, hogy az ut megnyitassék. Az egyik fél, Imbronye Juon, ajánlatot tett, hogy vezetessék a szándékolt ut a tornyai utról kiágazólag az ő földjén keresztül melylyel szemben egy hold földet kér cserébe a várostól s az ut gondozása a város feladatát képezze. A tanács ez ajánlatot el nem fogadta. A másik fél Hevesi Etel azon kérelemnek ad kifejezést, hogy mivel a szándékolt ut lánya éppen kertjébe szökik, vezetessék az kerítése mellett. A tanács a kérelmet teljesítette. A harmadik Feke János nem tett semmi észrevételt az ut megnyitása ellen. A negyedik Buday Jonathán örökösei nem lakván Aradon s meghatalmazottjuk által sem jelenvén meg végzőseileg értesítettek az ut megnyitásáról. A tanács ezek folytán utasította a mérnöki hivatalt, hogy a krivaborai dűlőt megnyitása és felárkollása iránt tegye meg az intézkedéseket.

— **A Salacz-utca lámpái.** A tanács egy régebbi határozata folytán az ujonnan épült Salacz-utca világítására négy lámpa szereltetett be, melyek az utca görbületeinek megfelelő pontjain állítatnak fel. A kapitányi hivatal a lámpák égési sorszámára vonatkozólag azt az előterjesztést tette a tanácsnak, hogy két lámpa egész éjjel, kettő pedig fél éjjel égjen. A tanács elfogadta az előterjesztést s november hó 1-től kezdve már ilyenképpen fogantatottja.

— **Egy régi aradi családról.** New-Yorkból írják lapunknak: Ritka szép és megható ünnepegy folyt le vasárnap október 11-én a Lenox Hallban. E napon ülték meg Löwenstein S. és neje boldog házasságuk 50-ik évfordulóját gyermekei, unokaik, rokonaik vejeik és számos jó barát jelenlétében. A szokásos szertartás után mi közben Konya Miklós zenekara Lohengrin lakodalmi indulóját játszta, a vendégkoszoru a felső terembe vonult, hol fényesen terített asztal mellett csakhamar hozzáfogott a valóban iukulusi vacsora elfogyasztásához. Vacsora után tánczra kerekedett az ifjuság s a csárdást késő éjjel után is járták. Felemlítésre méltó, hogy a Löwenstein család 52 évig lakott Aradon s ott polgártársai tiszteletét a legnagyobb mértékben kivívta, miben nagy része volt a családfő jó magyar hazafiaságának, melyet Amerikában is mind maig tartottott családjában.

— **Magántisztviselők penziója.** A magántisztviselői kar penzióügye, mely eddig csak a privát mozgalom keretében mozgott — értesülésünk szerint — legközelebb foglalkoztatni fogja a hivatalos körök is. A magántisztviselők országos nyugdíjgyűlése ugyané érintkezésbe lépett az ország összes kereskedelmi és

iparkamaráival s ezeknek erkölcsi támogatását igyekszik biztosítani a maga közérdekű törekvései részére. A kamarák kétségkívül meg is tesznek majd mindent ebben az irányban. De ezenfelül a kereskedelmi miniszteriumban is foglalkoznak a dologgal, még pedig úgy az erkölcsi, mint az anyagi támogatás szempontjából s a miniszter is a kamarák magatartásától akarja függővé tenni a saját elhatározását. — A kamarák viszont azért kisérik érdeklődéssel a dolgot, mert Ausztriában ép jelenleg van előkészületben a magán tisztviselői penzió-biztosítás kötelező szervezése.

— **A lovardatér.** A közös hadügyminiszter a város kérelmére az Aulich-utca végén levő nyílt lovarda területet visszaengedte a város tulajdonába. Az átengedéssel a város tulajdonába került a várososhoz.

— **A gyártelep csatornája.** Az első aradi gyártelep részvénytársaság a szennyvíz levezetésére egy csatornát épített, mely az élővízcsatornába torkollik. A csatornát engedélyező visjogi határozat nem foglalván magában azt, vajjon a közönség által elhasznált víz is bevezethető a csatornába, e passzus elintézésére újabb tárgyalásokat tett ki a tanács.

— **A két bukott.** Jókai Mór, a kossorus regényíró, találkozott tegnap Rakosi Viktorral, a jókedvű humoristával. Párbeszéd:

— Na öcsém, elbukta, mi?
— El, bátyám uram.
— Hogy is lehet olyan kormányparti kerületben szerencsét próbálni?
— De hiszen kedves bátyám is elbukott...
— Biz az igaz.
— Hát mért lépett föl olyan ellenségi kerületben?

— Mondasz valamit, Sipuss öcsém... Tudod mit kellett volna nekünk tenni?

— Nem én öcsém bátyám...
— Hát... kerületet kellett volna cserélni. Akkor megvolnánk mind a ketten...

— Ejnye, mért, nem mondtad... bátyám uram vagy két hét előtt!

— **Rebellis zsebmetesző.** Oriási skandalumot rögtönzött tegnap délelőtt a főuton egy jól ismert oszvárgó, ki a város határáról örök-re ki van tiltva, de ki a tilalom dacára felkereste a sátrak jól fizető zugait, kedvező fogásokat remélvén azok között tenni. Ivott is jó előre a medve bőrére egyik lebuiban, ami végkimenetelében teljes berugásban végződött. Javában fürkészte a sátorok oszabító áruit, mikor az egyik rendőr felismerően megszokott ábrázatát, nyakon csipte. — Nosza kikelt ezen iniuria ellen a oszvárgó s egy olyan esetepavét rögtönzött szóval, verekedéssel tetézte, hogy a fél főut köréje csoportosult nézőnek. Végre is szekéren vitték a torony alá, hol 30 napi dutyi vár rá.

— **A vásárok parasitái.** Mint mindennek, úgy a vásároknak is meg vannak a maga parasitái, kik lényegve járják be a sátorok szűk sikátorait s mohón lesnek egy-egy prédára, melyből egy-két napig eltengethetik nyomorult életüket. A rendőrség ilyenkor valóságos razziákat tart ezekre a kétes existenciákra s csoportokban hajtja fel őket a város házára. Tegnap is tömve volt a kihágási bíró előszobája ilyen rongyos alakokkal. Zsebeikben lopások kapták rajta valamennyit. Nem is tagadják, töredelmes vallomás mellett szájuk büneiket s okul a nyomort, az éhséget adják. Hogy dolgozni is mehetnek, arra nem is gondolnak. Hogy a mosgalomból nem hiányornak Putifár magzatai sem, az természetes.

— **Köszönet.** Az elmúlt héten a következő nemeslelkű emberbarátok emlékezték meg a népkonyharól és küldték be kegyes adományait: Dr. Adler Lipótné urnó 20 kgr. babot, 100 tojást; Roth Henrikné urnó 7 és fél kgr. diót, 2 saak krumpelit; Rosenber Lipótné urnó 5 l. babot, 5 l. borsót, 10 kőtet vereshagymát, 4 kőtet foghagymát; M. C. Herstein in özég 5 frtot; Lendvay Sándorné urnó és leányai 10 frtot. Midőn a nemeslelkű adakozóknak e helyen köszönetet mondunk, egyszermind kérjük a kegyes emberbarátokat további szives támogatásukért. A népkonyha hiszottság nevében Neumann Füst Mária.

— **Rövid hírek.** Simontornyan Pinovgel József járásbíró Budapestről hasantastában a vonat -lé vetette magát. — Debreczenben König Erzsébet földmivelő sarlójával oldalba szurta Breitenstein Ignácot, mert kocsiával földje dűlőjén keresztül hajtatott. — Sopronban Benedek János tartalékos honvédet gyakorlatkösben, véletlenségből megölték. Benedek a kórházban néhány napi szenvedés után meghalt. — Fiumében Pelovich L. pénzügyőr féltékenységből összevagdalta

oldalfegyverével Lessich Anna szobaleányt, mert az nem vele, hanem egy másik legénygyel ment táncolni. — Bécsben az Orsbach és Tutter bizománya ültet egyik tagját, Tutter Gottfriedet, a csög másik tagjának följelentésére letartóztatták, mert 78,000 frtot sikkasztott el. — Berlinből táviratossák, hogy Lütowot, a ki az Eulenburg-Marschall-féle becsületsértési perben bele van nyolódva, letartóztatták. — Brüsszell távirat jelenti, hogy a genfi városi színházban René színess nyílt színen halántékot lötte magát és asonnal meghalt.

—x— A kik az elmúlt választásokon meghátították magukat, azoknak jó tudni, hogy van egy kitűnő magyar oszorka, a B éthy pemetefü oszorkája, mely kitűnő földösser rekedtség és elnyálkásodás ellen s hova-tovább kiszorítja a külföldi gyógyszerkárakat. Aradon minden gyógyszerész tartja. Ara 80 kr.

—x— L. Róth Amália-féle hirdetésre felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

—x— Hogy mit is vegyünk karácsonyi ajándéknak? Neza volna nehéz megválasztani, ha rendszer időben reá gondolnánk. Többnyire azonban az utolsó napokra halasztják a megrendeléseket, amikor már mindentűt sekk a dolog, és ebből következik az aggodalom, vajjon megless-e a megrendelt ajándék? Idejekorán kell tehát a bosszúságra gondolni. — Mint igen osélszerű karácsonyi ajándékot ajánlhatjuk a fénykép után készülő életnagyságú képeket. Örökös emlék (elhunytakra is). Ilyeneket (fénykép után) készít az 1879 óta Bécsben II. Praterstrasse 61. főnálló, többször kitüntetett Siegfried Bodascher-féle műintézete. Bővebb felvilágosítást a mai számban megjelent hirdetés ad.

GYÁSZROVAT.

Halottaink.

Az emlékezetnek, a kegyeletnek legszomorubb napja a mai. A melyen kizarándokulunk a temetőbe, mécsesekkel, koszorúkkal ékíteni elhunyt kedveseink sírját s egy-egy könyvet ejteni a kereszt tövében, mely alatt a drága hamvak nyugosznak.

Evről-évre több ember szívét köti le a temető. A sírok egyre domborulnak. A hány élővel kevesebb, annyi halottal több odakint a osendes birodalomban, annyi fájdalommal több az emberiségben. A halál nem ismer kimélelet megdöbbsentő munkájában. Előtte nincs irgalom se fiatalnak, se vénnek. Dolgozik feltartóztatlanul, sajgó sebeket ütve jobbra-balra. Legfeljebb az a vigasztaló szó marad nekünk, hogy ennek így kell lenni, ezen nem segíthet senki, soha.

Halottak napján meg szoktunk emlékezni azokról, kik az előző év november elsejétől egy év alatt elhunytak. Ezt a kegyeletos megemlékezést megtesszük most is. Elhunytak:

Aradon és a megyében.

Id. Somogyi Gyula, Aradváros volt főkapitánya, Szathmáry Károly nyug. községi jegyző, Szathmáry Gyula kir. t. tanácsos, Arad megye alispánjának érdemében megöszült édesatyja (Pécska), Jatzkó András vármegyei írnok Kendzur Oszkár nyug. távirótiszt, Hofbauer Zeigmond kir. járásbíró (Világos), Hess Béla segédjegyző (Arad szt.-Márton), Tarjánai Vilmos ügyvéd, köztörvényhatósági bizottsági tag Issekutz István, nyug. pécskai járásbíró, Temesváry Jakab földbirtokos, Papp Konstantin kir. törvényszéki irodavezető, Foriss Pista az aradi szintársulat jeles komikusa, Paksy Miklós nyug. honvédszáz főhadnagy, Dracsay Lajos fiatal nagykereskedő, Krausz Jakab államvasuti tisztviselő, ifj. Póka Béla államvasuti tisztviselő, Burghardt Lajos székudvari kántor-tanító, Fikler József magánzó, Schamen Ede nyug. kincstári uradalmi számtartó, Bodroghy István nyug. kir. törvényszéki elnök Eötvös Lajos színházi fődrász, id. Kishalmi Ferencz orvos, városi köztörvényhat. bizottsági tag, Pohl Jakab, Vogel Mór, Paradeyzer Lajos borossebesi főszolgabíró, Békeffy Kálmán Jiraszek Lajos építész, köztörvényhatósági bizottsági tag, Madarász József vasuti kálauz, Zborovszky András, Herz Armin, az aradi tár-

saság egyik rokonszenves tagja, Hundtz Jakab Szerb Ignáts galsai gör. kel. lelkész, Lovich Gyula draucsi körjegyző, Boros Beni országgyűlési képviselő, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, az aradi szabadelvű párt nagy nevű elnöke, ki a közélet mérhetlen és potolhatlan veszteségére április 14-én hunyt el. Heim István régi aradi polgár, Aibics Döme nadabi jegyző, Schneider Adolf, Pósch Márton, a szabadságharc egyik vitéz katonája, Laky Elek ottlakai községi írnok, Novák Péter vaszokai földbirtokos, Ballay Adám, a minoriták aradi tásházának főnöke, Habereger Mihály, Schwab Győző, Murády János, Arad tipikus öreg fiakálisa, Assael Zsiga, szépfelteségű fiatal magánhivatalnok, Izszár Sebő, Kaufman Adolf, a pankotai isr. hitközség elnöke, Neuman István zongoragyáros, Gencsi Sándor, Wichnitz József nyug. osász. és kir. őrnagy, Brauu Béni pécskai kereskedő, Gyermek Szilárd, Klein Odön, Mózes Mihály borossebesi körj., az aradmegyei jegyzőikar nesztora, Szigethy János volt 48-as honvéd-főhadnagy, Vandenesse Sándor osász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli főhadnagy, Langsfeld Győző államvasuti ellenőr, Vichmann József, Ottenberg Vilmos, az aradi isr. iskola volt kiváló tanítója, Széhl Armin ügyvédjelölt, Jurcsok Károly nyug. uradalmi tisztartó, Gombos Károly honvéd kezelő-tiszt (öngyilkos), Dangl János orgonagyáros, Lengyel Sándor gyári tisztviselő, Kondor Berthold államvasuti felügyelő, Szentpétery Lukács seprősi földbirtokos, Spitz Salamon repszégi kereskedő, ifj. Issekutz István (Pécska), Tozony Ferencz államvasuti főkalauz, Kléber György.

Ament Antalné (Buttyin), özv. Russu Jánosné, özv. Szentmártony Béláné, özv. Oszvald Pálné, Wolfarth Imréné, Martini Mátyásné (Uj-Arad), Czako Imréné, Tóth Istvánné, özv. Róth Mórné, Schneberger Albertné, Konstantini Györgyné, Alacs Gergelyné, Dombrádi Nagy Sándorné, Vandenesse Sándorné, Szathmáry Istvánné szül. Bauer Ida, Bartlenszky Erzsébet, özv. Pollák Károlyné, özv. Schwartz Zeigmondné, özv. Schubert Edéné, özv. Blaskovits Jánosné, özv. Gantner Károlyné, Kiurszky Ivánné, özv. Borngesserné (Ménés), Freimann Hermanné, Feigl Izidorné, Gruber Lászlóné, Banovits Lászlóné, özv. Bazel Istvánné, Egger Róbertné, özv. Mancsek Károlyné, Fischer Lipótné, Moysiu Lajosné, Réthy Viktorné szül. Berényi Kornélia, özv. Hunyadi Sámuelné, özv. Krausz Károlyné, Bergonczy Gusztávné, Purgly Jánosné szül. kézdívásárhelyi Vásárhelyi Ilona, Purgly János volt országgyűlési képviselő kiváló érényekben gazdag hitvese, Pócsy Gyuláné, Bereczky Zsuzsanna, özv. Halota Jánosné, Sarloth Alajosné, Joób Gusztávné, özv. Scherocz Józsefné, Fábian Gáborné, a nagynevű író özvegye, főispánunk forrón szeretett édesanyja, özv. Bóza Jánosné, Martin Károlyné, özv. Probst Károlyné, özv. Várady Edéné, ifj. Bettelheim Vilmosné, Heres Jánosné, özv. Somogyi Józsefné táncos-tanító, Tótháty Istvánné, özv. Nuss Jánosné, özv. Zólyomi Antalné szül. eszterl eki Biró Ilona, Perger Irma, Plasch Hermanné, özv. Babó Imréné Koch Lászlóné, özv. Undy Mihályné, özv. Foitesek Károlyné (Uj-Arad), Czédik Hungóné, özv. Heim Istvánné, Alföldi Antalné, özv. Bayer Józsefné, Buchsbaum Adolfné, Binder Gyuláné, Szontagh Gyuláné szül. Probst Vilma, özv. Pollák Mórné, özv. Frisohmann Regina.

Molnár Erzsike, Gavrilovits Olga (Pécska), Weber Vilma, Hanecker Vilma (Székudvar), Fischer Erzsike, Zikmundovszky Antónia, Dogáriu Anna, Mittemann Berta, Habereger Emike.

Komócsy Béla nyomdász-tanuló, Dogáriu György joghallgató, Pinter Mátyás kereskedelmi akadémiái tanuló, Glöck Henrik, Ruttner Arpádka, Parecz Jenő osász. és kir. 33-ik ezredbeli önkéntes.

Az országban.

Papp Gábor komáromi ev. ref. püspök, Inkey Sándor az ismert magyar gentry (Pozsony), Prileszky Tádé ország. gyűlési képviselő, Törös Tivadar volt aradi hírlapíró, Szamota István fiatal nyelvtudós (Budapest), Brendák miniszteri tanácsos, Jankovits László gróf, a főrendiház tagja, Futtaky Gyula a „Budapesti Tudósító” szerkesztője, Kerekes Sámuel az ismert országos verselő, Irinyi János a gyufa feltalálója (Vértes) Elek Mihály honvéd-huszár ezredes, Vig Jenő szolnoki gyártalajdonos (meggyilkolták), Nagy István ismert író, a

„Faust” első fordítója, Kőszeghy László kereskedelemügyi miniszteri tanácsos, Beöthy Zeigmond nyug. kuriai tanácselnök, Dulánszky Nándor pécsi püspök, Paner Iván akadémikus író, volt honvédezered, Erdődy István gróf főlovászmester (Vörösvár), Starcevic Antal horvát tulzó politikus (Zágráb), Rothfeld Samu a „Pester Lloyd” volt szerkesztője, Wasmer Adolf báró volt országgyűlési képviselő, Lános-Hornyák Viktor volt aradi hírlapíró, Lendvai József (Módos) Leudvai Sándornak az első magyar ált. biztosító társaság aradi főügynökének atyja, Kemény János báró országgyűlési képviselő, Jankó János a kiváló rajzoló-művész, Bezheft Armin a „Neues Pester Journal” szerkesztője, eöri Farkas Kálmán osász. és kir. kamarás, Holdházy János kanonok, József főherczeg fiainak nevelője, Perényi Péter báró. országgyűlési képviselő, özv. gróf Andrassy Gyuláné a nagynevű államférfi özvegye, br. Appel Jánosné, Bosznia kormányzójának nemes lelkű neje, Váli Béla dr., az ismert nevű szintügyi író, Schaffer Antal pápai praebátus, volt képviselő, Kanitz Agost kolozsvári egyetemi tanár, Sztáray István gróf ország. képviselő, a kit lakásán meggyilkolták, Ivánka Imre val. belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, Galgóczy Tivadar tábornoszernagy, nagy-szebeni hadtestparancsnok, Csáky Pallavicini Arthur őrnagy, huszárhadnagy, a ki a Barison-leány miatt öngyilkos lett, Vally János, a tiszáninneni egyházkerület főgondnoka, Széchen Antal gróf, udvari főmarsall, Migazzi Vilmos gróf főrendiházi tag, Margó Tivadar dr., az orvosi egyetemi tanári kar egyik büszkesége, Degenfeld Gusztáv gróf, Szivós Lajosné szül. Enyedi Olga (öngyilkos), Pantoosek Rezső országgyűlési képviselő, Kalmár István szegedi ügyvéd, képviselőjelölt.

A külföldön.

Dumas Sándor, a francziák nagy regény és színműírója, Taaffe Ede gróf, Ausztria volt minisztereinöke, Floquet francia minisztereinök, Battenberg Henrik herczeg, Hohenlohe herczeg főudvarmester (Bécs), Albrecht Salvator főherczeg (Bozen), Hirsch Mór báró a nagy emberbarát, Say szenátor Franciaország egyik leghíresebb államférfia, Galimberti bibornok, a papa legodaadóbb tanácsosa, Károly Lajos főherczeg, királyunk testvér-öccsége, Jules Simon író, volt francia minisztereinök, Grove hires angol természettudós, Lobanov herczeg orosz külügyminiszter, a béke diplomatája, Palmieri világhírű olasz csillagász, Morris William angol költő, Chatamella, a francia szenátus volt elnöke, Hohenlohe bibornok.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A korcsolyázó egyesület közgyűlése. Az aradi korcsolyázó egyesület vasárnap 1890. évi november hó 8-án d. e. 11 órakor (a kaszinó egylet helyiségében, Széchenyi-utca 1 sz. 1 emelet:) tartja rendes évi közgyűlést.

(*) A Philharmonia-egyesület t. tagjait az egyesületi működés felvétele ügyében november 1-én (vasárnap) délután 3 órakor a lyceumi igazgatóság helyiségében megtartandó tanácskozással tisztelettel meghívja az egyesületi titkár.

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Aradváros iskolaszéke tegnap délután 4 órakor ülést tartott Salaos Gyula kir. tanácsos polgármester elnökelete alatt a város-háza emeleti kis termében.

Az ülésen jelen voltak: Millig József iskolafelügyelő, előadó, V arjassy József, M ü l e k Lajos dr., O s á k Csirjék dr., M ü l l e r Károly Keresztes Gyula dr., N i e d e r m a y e r Tóbiás, T e d e s c h i Viktor, R e m e t e y F. Károly, E d v i I l l é s László A v a r f f y Ferencz, R e i c h e r Károly, P o l l á k Gyula dr., S z a t h m á r y János, V i z e r Péter, H á s z Sándor, S z i l á g y i Ede dr., S c h u s z t e r Illés dr., F é n y e s Desső, N i k o d é m János, C s é c s i Imre, F r i n t Lajos, T e l e s z k u

György, Robitzek Agoston, Kristyó-ry János, Nesznera Aladár, Bing Vilmos, Brusck Alajos, Wlascil Károly és Bonts Aurél jegyző.

Elnök üdvözölve az iskolaszéket, az ülést megnyitja, mire az iskolafelügyelő a tárgysorozat pontjait terjeszti az iskolaszék elé.

A városi adóügyi osztálynak két rendbeli átirata értelmében az előírt s behajthatatlannak bizonyult tandíj hátralékok leiratnak.

Meltzer Gyula saári községi jegyző kérelmére az aradi községi sikeknéma iskolába felvett Gyula nevű fiának a tandíjmentesség megadatik.

Makó város tanácsának azon humanus tettért, hogy az aradvárosi községi sikeknéma iskola fenntartására 1897 évtől kezdődőleg 10 éven át évi 50 forintnyi segínyt szavazott meg közzéni nyilvánítatik s az iskola szervezeti szabályai a képviselőtestületnek megküldetnek.

Fischer né Rimanoozi Ersei, Kuczené Hauser Hermin és Hanacsok Lujza tanítónőknek a kért szabadságidő megadására a polgármester felhatalmaztatik, hogy csak az esetben teljesítse a kérelmeket, ha a nyolcz napon belül megejtendő tiszti főorvosi vizsgálat a szabadságoltatás szükségessége felett véleményez.

A polgári leányiskolánál Rigó Mária lemondása folytán üresedésbe jött rajztanítónői állásra Kiss Irén okleveles tanítónőnek ideiglenes minőségben lett alkalmaztatása tudomásul vétetett.

A polgári leányiskolában szükségessé vált IV. b) párhuzamos osztály felállítását az ennek következtében elő állott óratöbblet ellátása iránt elnöki jelentés tudomásul vétetett.

A túltömöttség folytán beállott iskola párhuzamosítások iránt tett iskolafelügyelői javaslatokat tudomásul vették.

Végül a Babits József gáji tanító nyugdíjazása folytán megüresedett állás töltetett be és pedig olyképp, hogy az I. osztályra Tóth Béla II. és III-ik Kresztios Arzen alkalmaztatik.

A tárgysorozat ezzel ki lévén merítve, elnök az ülést bezárta.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Molnár és gyermeke, dráma. Este: Augyal Bandi, népszimű.
Hétfő: Durand és Durand, bohózat.
Kedd: Gyerekasszony, népszimű.
Szerda: Kislány drágonyosa, operetta.
Csütörtök: Galathea, Varáshegedű, Elisondó leány, operettek.
Péntek: A századvégi leányok, szimű (először).

Szombat: A századvégi leányok, szimű, (másodszor.)

* Leszkay Nagyváradon. Az idei nyár bizonyosságul szolgált arra, hogy szinkör nélkül még megkissebbített társulattal sem lehet szingagatónak Aradon megélnie. Leszkay azért a jövő immár nem millenniumi nyárra ismét Nagyváradra készül a hirhedt bódéba, a hol, ha van is defozit, az rendes körülmények között még sem olyan nagy, azonfelül télire összeszeszkott műsorral bíró társulatot tesz lehetővé. Leszkayval azonban aspirál erre a bódéra Megyeri Dezső, a kolozvári és Komjáthy János, a debreczeni szingagató is. Mindegyik megtessi a lehetőt, hogy a maga javára hangolja a váradai szingügyi bizottságot.

Leszkay András tegnapelőtt Nagyváradon időzött azon czélból, hogy a nyári szinkör elnyerése érdekében a szükséges intézkedéseket megtegye. Ertesülésünk szerint Leszkay András közelebb kérvényt intéz a nagyváradai szingügyi bizottsághoz, a melyben hivatkozik arra, hogy éveken át sohasem kimélt áldozatot, hogy a nagyváradai szingház látogató közönség igényeit a legteljesebb mértékben kielégítse, s mivelhogy ez marad főtörvénye a jövőben is, arra kéri a szingügyi bizottságot, hogy pályázatot mellőzve s vel adják ki neki jövő évre a nagyváradai nyári szinkört. Kötelezi magát arra, hogy rövid idő alatt bemutatja nyári szingársulata névsorát; és a mennyiben azt a szingügyi bizottság netalán még egyben-másban hiányosnak találná, kötelezi magát arra, hogy a bi-

zottság utasításaihoz képest kiegészíti társulatát.

Igy azonban, — ha arra nézve biztosítéka nincs, hogy a játszási engedélyt ő kapja meg a jövő nyárra, — nem szervezhet társulatot a nagyváradai igényekhez képest a kellő időben, épen azért kér ebben a kérdésben mielőbb végleges határozatot, hogy a szerződötések iránt még most idajén megtehesse a szükséges intézkedéseket.

Ezzel a kérvénnyel szemben előreláthatólag megkezd az akciózt a másik két szingagató is. Megyeri Dezső a tavalyinál erősebb társulatot fog igérni, Komjáthy János pedig mindenekelőtt meg fogja hívni a szingügyi bizottságot egy debreczeni előadás megtekintésére, hogy társulatáról véleményét szerezzenek.

* A királyné drágonyosa. Tegnap megismélték Wenzel operetjét félig ház előtt, mely az előadók közül különösen Rontait tünette ki ügyességeért. Szép bokkrétát kapott ő is, Feledi Boris is. Az előbbi «Ot közül egy» titokzatos és szinte vészjósló felirással.

* Pécskay Alajos hangversenye. A «Fehér Kereszt» nagytermében f. évi november hó 6-án, pénteken este 5 órakor Pécskay Alajos magyar hegedűművész, az olasz királynő O felségének udvari és kamara művésze Ludányi Etelka asszony szongoraművésznő, Grünfeld Teréz k. a. és Dombay Arthur zeneszerző és tanár közreműködése mellett rendezendő hangverseny műsora:

1. Moór: hangverseny Allegro maestoso, adagio, finale előadja Pécskay ur. 2. Beethoven: Zongora-verseny két szongorára C-moll I. tétel, I. szongora: Ludányi Etelka asszony, II. Dombay Arthur tanár ur. 3. a) Pécskay: Gondoliera, b) Dombay: Largo, c) Tirindelli: Burlesque előadja Pécskay ur. 4) Dombay: a) Toccata fantastika, b) Allegro scherzando Ludányi Etelka asszony. 5. a) Schumana: „Ich kann es nicht fassen, nicht glauben, b) Káidy: „Magyar dal“, c) Dombay: „Es hat nicht sollen sein“ előadja Grünfeld Teréz k. a. 6. Tartini: „Örődő Sonáta“ előadja Pécskay ur. 7. Dombay: „Magyar Rapsodia“ 2 szongorára előadja Ludányi Etelka asszony, Dombay Arthur tanár ur. 8. Hubay: „Scené de la Csárda“ előadja Pécskay ur.

Belépti-díj: Kőrszék 2 frt. Zártszék 1 forint. Belépti-jegy 60 kr. Jegyek kaphatók: a a hangversenyrendezőknél Keppich és Schreyer zeneműkereskedésében és a hangverseny estéjén a pénztárnál.

* Eibenschütz Ilona hangversenye. Az idei hangverseny szezon megkezdődött és mindjárt az első vendégünk Eibenschütz Ilona a hirneves zongoraművésznő. Évek előtt mint csoda gyermek a kis Ilona már hangversenyezett Aradon és bátran mondhatjuk, hogy a mit a kis művész ígért, azt a nagy művésznő megtartotta, mert az évek során egy komoly képzettséggel és nagy virtuozitással bíró mesternő lett belőle. A hangverseny érdekes műsorát a napokban közölni fogjuk, addig is megjegyezzük, hogy f. hó 8-án fog a Krispin-teremben megtartatni. A jegyek eladását ifj. Klein Mór vállalta el.

* A magy. kir. operaház. Játékrendje 1896. november 2-tól november 8-ig. Hétfő nincs előadás. Kedd „István király.“ Diszeldadás. Szerda nincs előadás. Csütörtök „Fidelio.“ Péntek nincs előadás. Szombat „Hunyadi László“. Vasárnap „Don Juan“.

* Új zeneművek. Keppich és Schreyer zeneműraktárunkban megérkeztek a legújabb salondarabok, Couplek, műdalok, magyar népdalok, új operák és operettek; — ugyanott jegyek előválthatók a f. hó 6-án pénteken este 5 órakor a «Fehér Kereszt» szállodában tartandó művészi hangversenyre.

TÁVIRATOK.

A belügyminiszter mandátuma.

Budapest, október 31. (Saj. tud. táv.) Perczel belügyminiszter mandátumát ma adta át a bonyhádi kerület nagyszámú küldöttsége. A küldöttség tiszteletére a belügyminiszter fényes ebédet adott.

—
Jókai.

Budapest október 31. (Saj. tud. táv.) Mint értesülünk a haza kosorus költője

többé nem szándékozik képviselői mandátumot vállalni. Karczagon is pusztán pártszempontból lépett fel. Ugy tudjuk, hogy Jókait a király legközelebb ki fogja nevezni a főrendi ház tagjává.

Pótválasztások.

Budapest, október 31. (Saj. tud. táv.) Pestvármegyében a pótválasztásokat számszerint négyet, november 12-én fogják megtartani.

Chudy sikkasztása.

Budapest, október 31. (Saját tud. táv.) Chudy Hugóról, az elfogott rendőrtanácsosról kiderült, hogy az általa elsikkasztott összeg 20,000 frtot tesz ki.

A csabai diadal.

B.-Csaba, október 31. (Saj. tud. táv.) Zsilinszky államtitkárt 378 szótöbbséggel megválasztották Szalai Kossuth-pártival szemben. Zsilinszki holnap délben veszi át a mandátumot. Fényes fogadtatásra készülnek, este pedig nagy bankettet fognak rendezni.

A békési választás.

Békés október 31. (Saj. tud. távirata.) Az Ugron-pártnak nem volt szerencséje városunkban sem. Megmutatta ezt a mai választás, a melyen Meskó Kossuth-párti képviselőjelöltet óriási szótöbbséggel választották meg. Az Ugron párti Iga z Pál dr. helybeli ügyvéd látva a hasztalan küzdelmet, szavazás közben visszalepett.

A becskeréki győzelem.

Nagybecskerek, okt. 31. (Saj. tud. táv.) Demkó Pál szabadelvű párti képviselőjelölt 399 szótöbbséggel győzött Krsztics fölött.

Választások.

Flume október 31. (Saj. tud. táv.) Battány Tivadar gróf volt Szapáry pártit szabadelvű programmal ellenjelölt nélkül kikiáltották képviselővé.

A keleti kérdés.

Pétervár, október 31. (Saj. tud. táv.) A nagyhatalmak actiója a keleti kérdésben egyelőre szünetel, mert beakarják várni Nelidoff visszaérkezését ki a czártól személyesen [veszi át az utasítást. Azt hiszik, hogy Oroszország valamennyi nagyhatalom nevében követelni fogja, hogy a különböző tractatumokban megállapított reformok életbeléptetessenek és e czélből a török birodalom egész adminisztrációja, egy állandó európai ellenőrző bizottság alá rendeltessék. A bizottság állandó székhelye Konstantinápoly volna, és hatáskörét biztosítandó egy európai csapat kontingens felett rendelkeznek. Politikai körökben azt hiszik, hogy a szultán ezen követelést visszafogja utasítani.

Szerb ügyek.

Belgrad, október 31. (Saj. tud. táv.) A képviselők jó nagy csoportja megállapodott abban, hogy a kormányhoz interpelláció intéztessék a Berlin és Liposében megjelent „Korrupció Szerbiában“ című röpirat tárgyában s ugyanezzel kapcsolatban szigorú vizsgálat indíttassék azok ellen kiket a röpirat szerint bűnös cselekmény vádja terhel.

A román hadseregről.

Bukarest, október 31. (Saj. tud. táv.) A Pruth mentén levő erődöket Krupp féle ágyukkal felszerelték. A hadügyminiszterium lovakat vásároltat a tüzérség és utász csapatok részére.

A megijed! szután.

Konstantinápoly, október 31. (Saj. tud. táv.) A mozolímek elégedetlensége folytán a szultán parancsára, az Ildis kioszk palota őrséget 500 katonával szaporították.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti ár és értéktöze.

— Gyenes Lajos országjelentése. —

Budapest, október 31.

Gabona-üzlet: Buzát ma gyengén kínáltak s nálunk tartózkodtak a vásárlástól, s irányzat változatlan. Elkelt ca 10000 méter-mázsza buza tartott áron.

Határidő-üzlet: Amerikából igen szilárd árfolyamokat jelentettek mire nálunk is szilárdan indul az üzlet, s általános élénk vásárlási kedv mellett a szilárdság folytatódott.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.83—7.84
Tavaszi buza	4.22—4.24
Buza május-júniusra	5.92—5.94
Tavaszi tengori	6.74—6.75
Őszi tengori	—
Tavaszi zab	—
Őszi zab	—
Tavaszi rozs	—
Őszi rozs	—
Tavaszi repce	—

Értéktöze: Külföldi lajhaságra nálunk is ellanyhult az üzlet.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	386.80
Magyar hitelrészvény	408.25
Osztrák államvasút	361.25
Lombard	—
Jelszlog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasút	—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

— Október 30. —

Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (súlyban) — krig. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm feletti súlyban) 55—58 krig. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm súlyban) — krig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krig. (párónként 400 kilogramm feletti súlyban) — krig. Öreg közép (párónként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Közép (párónként 220—250 kilogramm súlyban) — krig. Könnyű (párónként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. II. Magyar második: Nehéz (párónként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. Sertés-létszám: 1896. évi október hó 28-án volt készlet 6308 darab, 1896. évi október hó 29-én felhajtott 484 darab, 1896. évi október hó 29-én elszállított 407 darab, 1896. évi október hó 30-án maradt készletben 6390 darab. — A hízott sertés árlétszámát: Lányha.

S Z E J Z S I E T.

— Október 31. —

Ezen cikknek ára és árlétszámnya a múlt héten is változatlanok maradtak.

Mai jegyzéseink: Késszaru nagyban ayers szesz 56 forint 50 krajczár, kocsinyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 25 frt fogyasztási adót. Szárlított moslék 5 frt 20 kr. métermázsánként.

Budapesti gabonázede.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, október 31. d. n. 5 óra.

Buza bánási új	7.60—8.—
Buza tiszavidéki	7.70—8.10
Buza pestvidéki	7.70—8.10
Buza fejmeg, ei	7.70—8.10
Buza bánási	7.75—8.15
Rozs új, elsőrendű	6.70—6.75
Rozs új, másodrendű	6.60—6.65
Arpa takarmány	4.—4.80
Arpa égetni való	5.10—5.90
Arpa sörfőzdei	6.50—8.—
Zab	5.45—6.—
Tengori bánási	4.25—4.30
Tengori másnemű	4.15—4.20
Káposzta-repce bánási	11.25—11.75
Köles	5.15—5.30
Buza március—április	7.45—7.55
Buza szeptember—október	7.79—7.81
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	6.77—6.79
Tengori május—június	4.11—4.12
Tengori július—augusztus	—
Tengori októberre	—

Aradvárosi színház.

Bérlet 80. szám.

Bérlet 80. szám.

Vasárnap, 1896. évi november 1-én

D. n. 8¹/₂ órakor, fél árkakkal:

Molnár és gyermeke.

Népies dráma 5 felvonásban. Irta: Raupach. Fordította: Lukácsy Sándor.

Kezdetre 3¹/₂ órakor.

Este 7 órakor, rondes árkakkal:

Angyal Bandi, a puszták királya.

Eredeti népszimfő 4 felvonásban. Irta: Feleki Miklós. Zenejét szerző: Latabár Endre.

Kezdetre 7 órakor.

KIS LOTTO.

Bécsi:

54, 79, 83, 4, 45.

Temesvári:

84, 5, 13, 70, 81.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3.

Tisztelettel tudósítjuk a nagyérdemű közönséget, hogy

nagy szállítmány

érkezett a legdivatosabb

felöltőkben,

posztó jaquettek,

szőrme gallérok,

ugymint:

valódi Persianer, Asztrachan, Sealskin,

Nyest és más divatos

oros szőrmeekben,

legolcsóbb árakban és minden minőségben.

A nagyérdemű közönségnek szives pártfogását kérve, maradtunk

mely tisztelettel:

Probst Károly és Társai

Aradon.

1265

Perényi-utca 3. sz. a. lévő

utczai lakás

(4 szoba, 1 alkov)

és mellékhelyiséggel együtt azonnal kiadó.

Ugyanott egy jó karban lévő

Zongora

is eladó.

1485

Szálló megnyitás

ARADON.

A „Központi-Szálló”

az Andrassy-uton

október hó elején megnyit.

Elsőrendű szálloda. Villanyvilágítás.

Fürdő. Étterem. Kávéház.

„Központi-Szálló” szövetkezet:

1470

Zemplényi, igazgató.

Bátorkodom a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy

új üzletemet

folyo hó 25-én nyitottam meg

a Habereger-palotában Andrassy-tér 18. szám.

Egy csődtömeg

nagy választék női felöltőkben féláron alul.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve

kitűnő tisztelettel:

1444

INSTITORIS ANTAL.

Gyermekkert megnyitás!

Van szerencsém az illetékes hatósági köröknek, ugyszintén a n. é. közönségnek, valamint a t. szülőknak is tisztelettel értesítésére adni, miszerint jövő hó azaz: f. é. november 1-én napjától kezdve az eddig is az

Andrassy-uton (Arenaépület) létezett

„FRÖBEL“-féle

gyermek-óvó intézetet

újából megnyitom s annak szel emi s gyakorlati vezetését, — személyesen átvesszem. E ténnyel szerzet 16 évi gyakorlatom bátorít fel arra, miszerint a n. é. közönség minél számosabb támogatásért és b. bizalmáért eszedezem. Melynek visszonzásául bátran ígérhetem, hogy a kezimre bízott kisedek mindenkor szeretetteljes bánásmód és gondos lekiismeretes nevelésben fognak részesülni.

A beiratások az naptól fogva bármikor eszközölhetőek.

Magamat a n. é. közönség kegyeibe ajánlván, maradtam mély

tisztelettel:

L. Róth Amália,

okl. óvónő.

1479

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatását!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható évenyveszélyes esetekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatója Eperjessén.

Aradi első takarékpénztár.

Van szerencsénk t. üzletfeleinket és a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint

hivatali helyiségeinket

a mai napon

Atzél Péter-utcza 1. sz. a. házukba

I. emelet

(a színházzal szemben)

helyeztük át.

Arad, 1896. november 1-én.

Az aradi első takarékpénztár
igazgatósága.

1489

8487—8481/896. sz. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város tek árvaszéke, mint gyámhatóság által f. évi 3437. és 3431. számú végzéssel a kiskoru Bogdán Anna tulajdonához tartozó Arad Erzsébet város csutora-utcza 15 szám alatti ház és telekre 770 frt becsárban önkéntes nyilvános árverés elrendeltetvén, — az árverés f. évi november hó 3-ik napján d. n. 3 órakor tüzetik ki t. Urbányi Béla ülnök urnak hivatalos helyiségében (vávárosháza I. emelet) ezen árverés közhírre tétetik azzal, hogy árverelni szándékozók az árverés előtt bánom pénzül 10% készpénzben vagy árfolyam szerinti értékpapirban 77 frtot letenni, és a becsáron vagy azon felüli vételért az árverési feltételek értelmében kötelesek lefizetni. — Árverési feltételek alulírott kiküldöttnél betekintheők.

Kelt: Aradon, 1896. október hó 26-án

Simon Gábor

árvasségi jegyző
mint kiküldött

1481

Gyakornokot

keresek

nagyobb gazdaság

számára

előnyös feltételek
mellett.

Bővebbet: Deutsch Bernátnál, Arad,
Deák Ferencz-utcza 36. szám. 1477

842/1896. ad. sz.

1488

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter úrnak 1896 évi október hó 25-én kelt 62979—V/2 sz. rendeletével a belotinczi felső Maros-Szakasz szabályozásának kiegészítéséhez szükséges mintegy 1918. 16 m³. terméskőanyag termelése, szállítása és kiépítése 1897. évi márczius 1-ig terjedő határidőig engedélyeztetvén, ezen munkák végrehajtásának biztosítása céljából 1896 évi november hó 8-án az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Rákóczy-utcza 23 sz.) zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartani. A válatot szabályozó szerződés tervezete, az általános és részletes építési feltételek, előmeret, költségvetés és tervek

Aradi nyomda részvényársaság nyomdájára.

az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők, az ajánlati feltételekkel együtt.

Az ajánlatok a kitűzött határnapon délelőtt 9 órakor nevezett folyammérnöki hivatal helyiségében hivatalosan fognak felbontatni, mely alkalommal ajánlattevők is jelen lehetnek.

Arad, 1896. évi október hó 29-én.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

„ARADI LOUVRE“

férfi-divat, czipő- és kalap-raktár
Aradon, Andrassy-tér 17.

A téli idény

alkalmával felhívom a n. é. közönség figyelmét, rendkívül

nagy raktáramra,

és jutányos bevásárlások által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat eredeti gyári áron adhatom.

Helybeli vevőim kényelmére választás végett házhoz küldök és vidéki megrendeléseket pontosan eszközöltetek.

Kiváló tisztelettel

1400

Márkus Lajos.

Telefon 385!

Női czipők 2.80, 3.—, 3.50, 4.—.

Férfi czipők 2.80, 3.—, 3.25, 3.50, 4.—.

Gyermek czipők —.60, —.80, 1.20,

1.50, 2.—.

Kalapok —.80, 1.—, 1.20, 1.50, 2.—,

3.—, 3.50.

Ingek 1.10, 1.30, 1.50, 1.80, 2.—.

Gummi czipők, esernyők, keztyűk, nyak-
kendők stb. igen olcsó áron.